

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2014-2015**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește următorul text:

Anul acesta, dar, topografia* băncii noastre prezintă următorul aspect: în capul băncii, lângă catedră, stă Mihăiță, vin apoi Cotan, eu și Chiostec.

Noul nostru coleg de bancă este băiatul unui țăran de la Merișani, care și-a pus în gând să-l facă doctor și cu timpul să-i clădească un spital în sat [...]. La oraș a venit îmbrăcat țărănește și n-a renunțat la cămașa albă și la țăarii* de dimie* decât acum un an, când a trecut în cursul superior. Și-a păstrat însă căciula și cizmele. Pălărie nu poartă niciodată, fiindcă i se pare că-l suflă vântul prin creieri, iar ghetele cu care a defilat la 10 Mai le ține acasă, în ladă, de frică să nu i se scrântească picioarele în ele.

Dintre toți colegii mei de clasă, Chiostec este cel mai temut, dar și cel mai iubit. Este încăpățânat ca un catâr și mucalit* ca un Păcală. Când se ceartă cu câte cineva, este în stare să dea foc orașului întreg. Dar după ce se împacă, se înmoaie ca un gogoloi de pâine caldă. Râde ca un castan roșu înflorit și plânge ca o lumânare de ceară. [...]

În timpul recreațiilor, Chiostec ne cântă din flaut. Cotan pretinde că „Doina Oltului” și „intermezzo” din „Cavaleria rusticana” le cântă mai bine chiar decât flautistul muzicii militare.

De când stăm alături de el în bancă, ne-am împrietenit și mai bine. Chiostec este un sentimental exotic cu chip de ibis* împăiat și trup de palmier veritabil, păstrat lângă soba de teracotă a unei sufragerii boierești.

Pe mine mă apreciază, mai ales, fiindcă fac cele mai bune teme la limba română. Anul acesta însă ne-au venit patru profesori noi – de limba română, de limba greacă, de matematici și de geologie. Cei vechi au fost scoși la pensie sau mutați în alte orașe. Faptul acesta îl neliniștește și pe el, și pe mine, și pe Mihăiță chiar. Singur Cotan nu duce nicio grijă. Profesorii cei vechi ne știau pe dinafară, cunoșteau aptitudinile fiecăruia dintre noi [...]. Ce avea să fie de acum înainte? ... Profesorii cei noi nu par deloc încântați de noi.

(Ion Minulescu, **Corigent la limba română**)

*topografie s.f. mod în care sunt dispuse în spațiu elementele unui ansamblu

*țării s.m. pl. pantaloni țărănești lungi, strâmți și încrețiți pe picior

*dimie s.f. țesătură groasă de lână, folosită la confecționarea hainelor țărănești

*mucalit adj. care știe să stârnească râsul, păstrând un aer serios

*ibis s.m. pasăre asemănătoare cu barza

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: să clădească, frică, veritabil. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența n-a renunțat la cămașa albă. **6 puncte**
3. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acțiunii. **6 puncte**
4. Precizează două moduri de expunere prezente în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația secvenței: Faptul acesta îl neliniștește și pe el, și pe mine, și pe Mihăiță chiar. Singur Cotan nu duce nicio grijă. Profesorii cei vechi ne știau pe dinafară, cunoșteau aptitudinile fiecăruia dintre noi [...]. Ce avea să fie de acum înainte? ... Profesorii cei noi nu par deloc încântați de noi. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150 – 250 de cuvinte în care să caracterizezi personajul Chiostec (noul coleg de bancă), din textul dat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului, prin valorificarea textului dat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare folosite în text;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Cărțile pentru copii sunt minunate și mă atrag din ce în ce mai mult. Am fost și ieri la Bookfest și am vega senzație că am răsfoit mai mult cărți pentru copii decât pentru oameni mari. De aceea, în titlul acestui material, nu am spus „cărți de dat în dar copiilor” – pentru că mă gândesc că și unora dintre voi le-ar plăcea, întocmai precum mie, să primească de 1 iunie (sau în orice altă zi a anului) cadou o carte pentru copii.

Fie că nu ați apucat să le luați celor mici și cărți, fie că vreți să mai dați o tură pe la Bookfest sau prin librării, sper ca lista pe care am încropit-o să vă fie de folos. [...]

Am ales zece cărți pentru copii de dat în dar, dintre care jumătate sunt scrise de autori români, iar cealaltă jumătate de autori din lumea largă. Le consider haioase; majoritatea sunt potrivite pentru copii între 5 și 12 ani. Au morale incluse, printre rânduri.

(Eli Bădică, **Zece cărți pentru copii de dat în dar de 1 iunie**,
www.bookaholic.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

– o trăsătură a cărților pentru copii;

– numărul cărților scrise de autori români care se află pe lista de recomandări alcătuită de autoare.

4 puncte

2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.

4 puncte

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența *Fie că nu ați apucat să le luați celor mici și cărți, fie că vreți să mai dați o tură pe la Bookfest sau prin librării, sper ca lista pe care am încropit-o să vă fie de folos.*

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența *Am ales zece cărți pentru copii de dat în dar.*

4 puncte

5. Transcrie o propoziție principală și una subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Am fost și ieri la Bookfest și am vega senzație că am răsfoit mai mult cărți pentru copii decât pentru oameni mari.*

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*.

4 puncte

B. Redactează, în 80 – 150 de cuvinte, o narațiune în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o zi de 1 iunie.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă!

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p.)